

Brüssel, 28.5.2026
COM(2026) 250 final

2026/0127 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepinguga moodustatud kaubanduskomitees seoses selliste isikute nimekirja läbivaatamisega, kes soovivad ja saavad täita vahekohtuniku ülesandeid lepingu artikli 14.18 alusel, ning selliste ekspertide nimekirja läbivaatamisega, kes soovivad ja saavad tegutseda eksperdikomisjoni liikmena lepingu artikli 13.15 alusel

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepinguga (edaspidi „leping“) moodustatud kaubanduskomitees võetav seisukoht seoses kahe järgmise kaubanduskomitee otsuse kavandatud vastuvõtmisega: otsus, mis käsitleb selliste isikute nimekirja läbivaatamist, kes soovivad ja saavad täita vahekohtuniku ülesandeid lepingu artikli 14.18 alusel (üldine vaidluste lahendamise menetlus), ja otsus, mis käsitleb selliste ekspertide nimekirja läbivaatamist, kes soovivad ja saavad täita eksperdikomisjoni liikme ülesandeid lepingu artikli 13.15 alusel (kaubandust ja kestlikku arengut käsitlevate sätete kohane vaidluste lahendamise menetlus).

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vaheline vabakaubandusleping

Lepingut kohaldati ajutiselt alates 2011. aasta juulist ja see jõustus 13. detsembril 2015. Selle eesmärk on liberaliseerida ja hõlbustada lepinguosaliste (edaspidi „lepinguosalised“) vahelist kaubavahetust ja teenuskaubandust, edendada majanduslikku konkurentsi, avada vastastikku riigihanketurud, kaitsta intellektuaalomandi õigusi, suurendada maailmakaubanduse tõhusust tõkete kõrvaldamise kaudu ja soodustada investeeeringuid, panustada kestlikku arengusse rahvusvaheliste kaubandustavade raames ning edendada välismaiseid otseinvesteeeringuid, seadmata ohtu keskkonna-, töö-, tervishoiu- ja ohutusstandardeid. Lepinguosaliste vaheliste vaidluste lahendamiseks on lepinguga ette nähtud konkreetne vaidluste lahendamise menetlus.

2.2. Kaubanduskomitee

Kaubanduskomitee on moodustatud vastavalt lepingu artiklile 15.1 ja tal on lepingu alusel otsustusõigus.

2.3. Kaubanduskomitee ning kaubanduse ja kestliku arengu komitee kavandatav akt

Kaubanduskomiteel on kavas võtta vastu kaks otsust (edaspidi „kavandatavad aktid“) kas oma järgmisel koosolekul või kirjaliku menetluse teel, olenevalt sellest, kumb on varasem.

Kavandatavate aktide eesmärk on ajakohastada nimekirja isikutest, kes soovivad ja saavad täita vahekohtuniku või eksperdikomisjoni liikme ülesandeid vastavalt lepingu artiklitele 14.18 ja 13.15.

Vastavalt lepingu artiklitele 14.18 ja 13.15 muutuvad kavandatavad aktid, millega nähakse ette nimetatud kahe nimekirja koostamine, lepinguosaliste jaoks siduvaks.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kaubanduskomitee on moodustatud vastavalt lepingu artiklile 15.1 ja tal on lepingu alusel otsustusõigus.

Lepingu artikli 14.18 kohaselt koostab kaubanduskomitee nimekirja 15 isikust, kes täidavad vahekohtuniku ülesandeid. ELi-Korea kaubanduskomitee võttis 23. detsembril 2011 vastu

otsuse nr 2,¹ millega koostatakse nimekiri 15 isikust, kes võivad lepingu artikli 14.18 kohaselt täita vahekohtumenetluses vahekohtuniku ülesandeid. Lepinguosalisel on teatanud, et soovivad mõned vahekohtunike nimekirja kantud Korea Vabariigi kodanikud, Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud ja kolmandate riikide kodanikud, kes täidavad vahekohtu esimehe ülesandeid, teistega asendada. Selle muudatuse jõustumiseks peaks ELi-Korea kaubanduskomitee läbivaadatud nimekirja heaks kiitma.

Lepingu artikli 13.15 lõike 3 kohaselt peavad lepinguosalisel kokku leppima nimekirja vähemalt 15 isikust, kes soovivad ja saavad täita eksperdikomisjoni liikme ülesandeid seoses 13. peatüki (Kaubandus ja säästev areng) alusel tekkinud küsimustega ning kellel on eriteadmised kõnealusel peatükil käsitletud valdkondades. Nimekiri koostati esimest korda 27. juunil 2012 ELi-Korea kaubanduse ja säästva arengu komitee otsusega nr 2/2012,² millega koostati nimekiri 18 eksperdist, kes võivad täita eksperdikomisjoni liikme ülesandeid. Seda nimekirja muudeti viimati 2019. aastal sama komitee otsusega nr 1/2019³. Lepinguosalisel on teatanud, et soovivad mõned ekspertide nimekirja kantud kolmandate riikide kodanikud, kes täidavad eksperdikomisjoni esimehe ülesandeid, teistega asendada.

Vaidluse korral konsulteerivad lepinguosalisel omavahel, et leppida kokku vahekohtuniku, kes osaleksid vahekohtu töös. Seepärast on oluline kõnealusel kahe nimekirja püsiv ajakohastamine, et tagada lepinguga ette nähtud vaidluste lahendamise menetluste tegelik kättesaadavus.

Lisatud ettepanek kujutab endast ettepanekut õigusakti kohta, millega kiidetakse heaks seisukoht, mille Euroopa Liit võtab kaubanduskomitees eespool nimetatud kahe teema kohta.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, „millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Selle mõiste alla kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁴.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kaubanduskomitee on lepinguga loodud organ.

Akt, mille kaubanduskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt.

¹ ELi-Korea kaubanduskomitee 23. detsembri 2011. aasta otsus nr 2 ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu artiklis 14.18 osutatud vahekohtunike nimekirja moodustamise kohta.

² ELi-Korea kaubanduse ja säästva arengu komitee 27. juuni 2012. aasta otsus nr 2/2012 ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu artiklis 13.15 osutatud eksperdikomisjoni moodustamise kohta.

³ ELi-Korea kaubanduse ja säästva arengu komitee 30. septembri 2019. aasta otsus nr 1/2019, mis käsitleb läbivaadatud nimekirja ekspertidest, kes soovivad ja saavad täita lepingu artikli 13.15 alusel eksperdikomisjoni liikme ülesandeid.

⁴ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks ja teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Käesoleva kavandatud õigusakti eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Järeldus

Kavandatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna kaubanduskomitee aktiga muudetakse olemasolevaid nimekirju isikutest, kes soovivad ja saavad täita vahekohtuniku ülesandeid lepingu artikli 14.18 alusel, ning ekspertidest, kes soovivad ja saavad täita eksperdikomisjoni liikme ülesandeid lepingu artikli 13.15 alusel, on asjakohane avaldada need pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepinguga moodustatud kaubanduskomitees seoses selliste isikute nimekirja läbivaatamisega, kes soovivad ja saavad täita vahekohtuniku ülesandeid lepingu artikli 14.18 alusel, ning selliste ekspertide nimekirja läbivaatamisega, kes soovivad ja saavad tegutseda eksperdikomisjoni liikmena lepingu artikli 13.15 alusel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes selle artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis nõukogu 6. oktoobri 2010. aasta otsusega ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu⁵ (edaspidi „leping“), mida on ajutiselt kohaldatud alates 2011. aasta juulist ja mis jõustus 2015. aasta detsembris.
- (2) Lepingu artikli 14.18 kohaselt koostab kaubanduskomitee nimekirja 15 isikust, kes soovivad ja saavad täita vahekohtuniku ülesandeid lepinguosaliste vahelistes võimalikes vaidlustes. ELi-Korea kaubanduskomitee võttis 23. detsembril 2011 vastu otsuse nr 2,⁶ millega koostatakse nimekiri 15 isikust, kes võivad lepingu artikli 14.18 kohaselt täita vahekohtumenetluses vahekohtuniku ülesandeid.
- (3) Lepinguosalisel on teatanud, et soovivad mõned vahekohtunike nimekirja kantud Korea Vabariigi kodanikud, Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud ja kolmandate riikide kodanikud, kes täidavad vahekohtu esimehe ülesandeid, teistega asendada. Selle muudatuse jõustumiseks peaks ELi-Korea kaubanduskomitee läbivaadatud nimekirja heaks kiitma.
- (4) Lepingu artikli 13.15 lõike 3 kohaselt peavad lepinguosalisel koostama nimekirja vähemalt 15 isikust, kes soovivad ja saavad täita eksperdikomisjoni liikme ülesandeid seoses 13. peatüki (Kaubandus ja säästev areng) alusel tekkinud küsimustega ning kellel on eriteadmised kõnealuses peatükis käsitletud valdkondades. ELi-Korea kaubanduse ja säästva arengu komitee võttis 27. juunil 2012 vastu otsuse nr 2/2012,⁷ millega koostati nimekiri 18 eksperdist, kes võivad täita eksperdikomisjoni liikme

⁵ ELTL 127, 14.5.2011, lk 6.

⁶ ELi-Korea kaubanduskomitee 23. detsembri 2011. aasta otsus nr 2 ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu artiklis 14.18 osutatud vahekohtunike nimekirja kehtestamise kohta.

⁷ ELi-Korea kaubanduse ja säästva arengu komitee 27. juuni 2012. aasta otsus nr 2/2012 ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu artiklis 13.15 osutatud eksperdikomisjoni moodustamise kohta.

ülesandeid. Seda nimekirja muudeti viimati 2019. aastal sama komitee otsusega nr 1/2019⁸.

- (5) Lepinguosalised on teatanud, et soovivad asendada mõned ekspertide nimekirja kantud kolmandate riikide kodanikud, kes täidavad eksperdikomisjoni esimehe ülesandeid. Selle muudatuse jõustumiseks peaks ELi-Korea kaubanduskomitee läbivaadatud nimekirja heaks kiitma.
- (6) Kaubanduskomiteel on kavas vastu võtta ajakohastatud vahekohtunike ja ekspertide nimekirjad kas oma järgmisel koosolekul või kirjaliku menetluse teel, olenevalt sellest, kumb on varasem.
- (7) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel kaubanduskomitees võetav seisukoht, kuna otsused on liidule siduvad,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahel sõlmitud vabakaubanduslepingu raames loodud kaubanduskomitees võetav seisukoht seoses läbivaadatud nimekirjaga isikutest, kes soovivad ja saavad täita vahekohtuniku ülesandeid lepingu artikli 14.18 alusel, põhineb kaubanduskomitee otsuse eelnõul, mis on esitatud käesoleva otsuse 1. lisas.

Artikkel 2

Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahel sõlmitud vabakaubanduslepingu raames loodud kaubanduskomitees võetav seisukoht seoses läbivaadatud nimekirjaga ekspertidest, kes soovivad ja saavad tegutseda eksperdikomisjoni liikmena lepingu artikli 13.15 alusel, põhineb kaubanduskomitee otsuse eelnõul, mis on esitatud käesoleva otsuse 2. lisas.

Artikkel 3

Liidu esindajad kaubanduskomitees võivad otsustada teha nimetatud otsuse eelnõus väiksemaid muudatusi ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 4

Pärast kaubanduskomitee otsuse vastuvõtmist avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile ja jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

⁸ ELi-Korea kaubanduse ja säästva arengu komitee 30. septembri 2019. aasta otsus nr 1/2019, mis käsitleb läbivaadatud nimekirja ekspertidest, kes soovivad ja saavad täita lepingu artikli 13.15 alusel eksperdikomisjoni liikme ülesandeid.